

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.376/2022/4.

A felperesek:

I.r felperes, I.r felperes címe – I. rendű

II.r felperes, II.r felperes címe – II. rendű

III.r. felperes, III.r. felperes címe – III. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Borsai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Borsai Nelly ügyvéd – az I-III. rendű felperesek képviselőjében

Az alperesek:

I.r. alperes, alperes címe. – I. rendű

II.r. alperes, alperes címe. – II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd – az I. és II. rendű alperes képviselőjében

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 40.P.20.066/2022/9.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az I. rendű alperest arra kötelezi, hogy 15 napon belül az általa szerkesztett napilap Online internetes hírportál kezdő oldalán 24 órán keresztül, önálló hírként jelentesse meg a „Helyreigazítás: A »cikk címe« című cikkben foglaltak miatt” közleményt akként, hogy arra kattintva elérhető legyen a 2021. november 18. napján megjelent „cikk címe” című cikknél, a cím alatt és szövege előtt, addig amíg a cikk a honlapon elérhető, de legalább 30 napig az alábbi közlemény:

„Helyreigazítás: A 2021. november 18. napján »cikk címe« címmel megjelent cikkünkben azt a való tény, mely szerint az út neve3 úti ingatlan esetében személyl nővérenek férje az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonos, abban a hamis színben tüntettük fel híreszteléssel, mintha a bejegyzésre csak azért került volna sor, hogy a pártelnök neve ne szerepeljen a tulajdoni lapon.

A valóság ezzel szemben az, hogy az ingatlant ténylegesen személyl nővérenek férje vásárolta meg.”

A Fővárosi Ítéltábla ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasítja.

A felek az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Kötelezi a felpereseket egyetemlegesen és a II. rendű alperest, hogy fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 42.000 (negyvenkettőezer) - 42.000 (negyvenkettőezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A napilap online sajtótermék 2021. november 18. napján „cikk címe” című cikkében – többek között – azt közölte a felperesek lakásvásárlásairól, hogy „először személyl nővére és a férje vágtak bele a települési ingatlanbizniszbe. Rácsaptak egy út neve1 úti lakásra, ez lett a családi birodalom első darabja. (...) Aztán jött egy lakás a út neve2 úton, ez is egy közeli családtag, a személyl nővér anyósának a nevén fut. Nem álltak itt meg, néhány hónapja egy út neve3 úti ingatlan megvásárlása következett. Ezt a lakást tavaly decemberben már kizárólag személyl testvérenek a férjére iratták. A pártl vezető politikusai szerint egyértelműen azért, mert nem akarták, hogy a pártelnök neve szerepeljen a tulajdoni lapon, inkább egy családi strómant választottak.”

A felperes az alperesi közléseket sérelmezve helyreigazítási kérelmet terjesztett elő az I. rendű alperesnél. Az I. rendű alperes a kérelemnek nem tett eleget.

[2] A felperések keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest, hogy a napilap internetes sajtótermék címlapján tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„Helyreigazítás: a 2021. november 18. napján megjelent »cikk címe« című cikkünkben az alábbi valótlan állításokat tettük, illetve a valóságot az alábbiak szerint hamis színben tüntettük fel: a cikk azon állítása miszerint, »[e]lőször személy1 nővére és a férje vágtak bele a települési ingatlanbizniszbe. Rácsaptak egy út neve1 úti lakásra, ez lett a családi birodalom első darabja. Aztán jött egy lakás a út neve2 úton, ez is egy közeli családtag, a személy1 nővér anyósának a nevére fut. Nem álltak itt meg, néhány hónapja egy út neve3 úti ingatlan megvásárlása következett. Ezt a lakást tavaly decemberben már kizárólag személy1 testvérének a férjére írták. A párt1 vezető politikusai szerint egyértelműen azért, mert nem akarták, hogy a pártelnök neve szerepeljen a tulajdoni lapon, inkább egy családi strómant választottak» közlésekkel való tényeket hamis színben tüntet fel.

A cikk idézett szövege azt a való tény, hogy személy1 nővére, az ő férje és férjének édesanyja tulajdonában állnak a cikkben megjelölt ingatlan tulajdoni hányadok, olyan hamis színben tünteti fel mintha a megjelölt személyek személy1 strómanként segítenék, s az általuk tulajdonolt hányadok azért lennének a nevükre bejegyezve, hogy személy1 neve ne kerüljön a nyilvántartásba. A cikk továbbá valótlanul – kimondottan is – tényként hírszteli, hogy személy1 sógora az út neve3 úti ingatlan megvásárlásakor strómanként szerepelt.

Ezzel szemben a valóság az, hogy a út neve1 úti ingatlan 2008-ban került megvásárlásra személy1 nővére és az ő férje által, személy1 bárminemű érdekeltsége nélkül, személyétől függetlenül, a tulajdonosok által jelenleg is törlesztett bankkölcsön igénybevételével.

A út neve2 úti ingatlan 2002-ben került megvásárlásra személy1 testvérének anyósa által, személy1 bárminemű érdekeltsége nélkül, személyétől függetlenül, a tulajdonos által jelenleg is törlesztett bankkölcsön igénybevételével.

Az út neve3 úti ingatlan 2020-ban került megvásárlásra személy1 nővérének férje által, személy1 bárminemű érdekeltsége nélkül, személyétől függetlenül, a tulajdonos által jelenleg is törlesztett bankkölcsön igénybevételével.”

[3] Az alperések ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperések perköltségben való marasztalását kérték. Elsődleges álláspontjuk szerint a kereset tiltott keresethalmazatot tartalmaz a Pp. 496. § (6) bekezdése alapján és a felperések keresetüket módosították is, ezért azt el kell utasítani. Előadták azt is, hogy az írásnak nem a felperések az érintettjei, mert a közlés személy1 politikusról alkotott véleményt közöl. Kifejtették a kereset érdemében, hogy a közlések valósak és nem tüntetik fel hamis színben a felperések ingatlanvásárlásait, amelyekről véleményt közöltek mások álláspontja alapján.

[4] Az elsőfokú bíróság – 12. sorszámú és 2022. április 12-én kelt végzésével kijavított – ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy tegye közzé 15 napon belül az általa szerkesztett portál weboldalon üzemelő sajtótermékben 2021. november 18. napján nyilvánosságra hozott »cikk címe« című cikkben a cikk címe alatt, a lead fölött az alábbi

helyreigazítást a cikk elérhetőségéig, a cikkel azonos tipográfiai jellemzőkkel: „Valótlanul állítottuk, hogy személy1 nővére és a férje belevágtak a települési ingatlanbizniszbe, és személy1 nővére és férje, valamint személy1 nővére anyósa strómanként vásárolták meg a út neve1 úti, út neve2 úti és út neve3 úti ingatlanokat.

Azt a valóst tény, hogy személy1 nővére, az ő férje, és férjének édesanyja tulajdonában állnak a fenti ingatlanok, abban a hamis színben tüntettük fel, mintha a fenti személyek személy1t strómanként segítenék, hogy személy1 neve ne szerepeljen az ingatlanok tulajdoni lapján.”

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy a helyreigazítás közlésével egyidejűleg 24 órán belül hozza nyilvánosságra a portál nyitó oldalán a következő közleményt: „Valós tény, hamis színben tüntettünk fel személy1 nővére, annak férje, és férje édesanyja ingatlanvásárlása kapcsán”, melyre kattintással a helyreigazított cikk közvetlenül elérhetővé válik.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül 150.000 forint ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget áfamentesen, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására a Magyar Állam javára 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Megállapította, hogy a felperesek érintettjei a perbeli közléseknek, mert személy1hez fűződő rokon kapcsolatuk megjelölésével szerepelnek a cikkben, amelyből ismeretségi és rokon körükben felismerhetők voltak, családi kapcsolódásukról azonosítani lehetett őket.

A keresethalmazattal kapcsolatban kifejtette, hogy a felperesek egyetlen cikkben kerülnek megemlítésre ugyanazon témához kapcsolódóan. Az írás nem a felperesek egyenkénti lakásvásárlásaival foglalkozik, hanem a politikus családjának ingatlanbefektetéseivel, így a cikk ugyanazon állításaival szemben terjesztettek elő egységes keresetet.

Kifejtette, hogy a cikkben szereplő ingatlanvásárlások ténye önmagában valós, azonban a cikk teljes kontextusa alapján azt közli, hogy a felperesek nem saját használatukra, hanem egy sorozat részeként, több állomásban, üzletelés céljából vásároltak ingatlanokat. E vonatkozásban az út neve3 úti ingatlan családtagokra íratása és a út neve2 úti lakás a személy1 nővér anyósának a nevéen „futása” pedig azt a jelentést hordozza az olvasók felé, mintha a tulajdonos személye csupán adminisztratív formáság lett volna az ügyletben. Ezáltal a valós tényeket a cikk abban a hamis színben tünteti fel, mintha az ingatlanok vásárlása mögött személy1 politikus állna és a felperesek csupán strómanként szerepelnének az ügyletekben. A cikk úgy tünteti fel, mintha ezen ingatlanok a közelmúltban kerültek volna a politikus családjához, és nem a saját céljaik érdekében, saját erőből vásároltak volna a vevők, hanem családi összefogással, kifejezetten azt elkerülendő, hogy a politikus családtag nevéen szerepeljenek ingatlanok, ami valótlan színben tünteti fel ezen ügyleteket.

Megállapította, hogy személy1 az első lakás vásárlásakor mindössze 22 éves volt és egyetemista, a második lakás megvásárlásakor, 2008-ban pedig 28 éves és ekkor sem volt még tagja a párt1 politikai pártnak. Ehhez képest a cikk olyan, a közelmúltban és személy1 érdekében történt ingatlanvásárlásokról szól, melyek közül az első húsz évvel ezelőtt, a második tizennégy évvel ezelőtt, tehát nem a közelmúltban történt, a harmadik pedig 2020-ban, tehát a korábbi két lakásvásárláshoz képest 18 és 12 évvel később. Ilyen időkülönbségek mellett egy üzleti alapú („lakásbiznisz”), egymással gazdasági értelemben összefüggő kapcsolatot állítani a út neve1 és út neve2 úti lakásvásárlások kapcsán alaptalan. Továbbá valótlan az az állítás is, hogy a lakások 4-5 perc sétányira helyezkednek el egymáshoz képest.

Rámutatott, hogy a perben az alperesek terhére esett az I. rendű felperes által sérelmezett közlés bizonyítása, nevezetesen, hogy a 2020-ban történt lakásvásárlás kapcsán személy1 strómanjaként vásárolta meg az út neve3 úti lakást. Azonban ezzel kapcsolatosan az

alpereseknek bizonyítási indítványuk nem volt, ezért ezen kereset vonatkozásában is helyreigazításra kötelezte az I. rendű alperest.

Mellőzte a valótlan közlésekkel szemben a lakásvásárlók bankkölcsöneire vonatkozó közlések nyilvánosságra hozatalára kötelezését, mert kétséget kizáróan nem volt megállapítható, hogy a felperesek a lakásokat jelenleg is törlesztett bankkölcsön segítségével vásárolták meg és ennek a helyreigazítása szempontjából jelentősége sem volt. Eltért a felperesek által kért helyreigazítási módozattól is, mivel az internetes sajtótermék sajátosságaira tekintettel a címlapon történő helyreigazítás a teljes helyreigazított cikk ismételt publikálását jelenthetné és az a sajtószerv szerkesztői szabadságát indokolatlan mértékben befolyásolná. Arra is kötelezte az I. rendű alperest, hogy a helyreigazítás napján 24 órán keresztül tartsa címlapon azt a rövid és figyelemfelkeltő feliratot, hogy való tényt hamis színben tüntetett fel a felperesek kapcsán és erre a címre kattintással közvetlenül tegye elérhetővé a helyreigazítással érintett cikket.

A II. rendű pervesztes alperest kötelezte a perrel felmerült költségek, így a költségjegyzékkel alátámasztott ügyvédi munkadíj viselésére.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperesek keresetének teljes egészében történő elutasítását kérték. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés c-d) pontjaira alapították.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a felperesek által kért helyreigazítási módozattól alaptalanul tért el, mert a helyreigazító közlemény megjelenési helyére és módjára vonatkozó kereseti kérelem nem módosítható a Pp. 500. § (1) bekezdés g) pontja alapján és ahhoz a bíróság kötve van. Mivel a felperes által a címlapon kért helyreigazítás helye és módja nem felel meg az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglaltaknak, ezért a felperes keresetét el kell utasítani, mert a cikknél való közzétételt a felperesek kereseti kérelme nem tartalmazta.

Előadták, hogy sem tényállítást nem tettek, sem hamis látszatot nem keltettek, mert a cikk valós tények alapján fogalmazott meg értékítéletet és a vélemény valós és szükséges ténybeli alapját az írás bemutatja. Álláspontjuk szerint a felperesek strómanságára vonatkozó értékítélet helyreigazítás tárgya nem lehet.

[6] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

Álláspontjuk szerint a stróman szó nem vélemény, hanem egyértelműen tényállítás. A perben az I. rendű alperes feladata lett volna az általa állítottak bizonyítása, amelyre még indítványt sem tett. Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része nem ellentmondásos a tényállítás, illetve a való tények hamis színben feltüntetése körében, és a közzététel módja is megfelel a bírói gyakorlatnak.

[7] A fellebbezés részben alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[9] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben nem felel meg az irányadó anyagi jognak, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetés vonható le. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

[10] Az alperesek elsődleges, a keresetváltoztatás tilalmára vonatkozó fellebbezése kapcsán rögzíti, hogy a felperesek kereseti kérelme megfelel az Smtv. 12. § (1) bekezdésében és a Pp. 495. § (1) bekezdésében előírt anyagi- és eljárásjogi követelményeknek. A felperesek keresetlevele Pp. 170. § (2) bekezdésében írt tartalmi feltételeknek megfelelően határozott és az érdemi elbírálásra alkalmas volt, a PK 13. számú állásfoglalás szerint az írásban előterjesztett előzetes kérelemhez képest több, vagy más igényt nem tartalmazott, sem tartalmában, sem terjedelmében nem lépte azt túl.

A helyreigazítás módja tekintetében a sajtó-helyreigazítási kereset anyagi jogalapját az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdése adja meg akként, hogy a helyreigazító közleményt a sérelmezett részhez hasonló módon és terjedelemben kell közzé tennie a sajtószervnek [Smtv. 12. § (2) bekezdés]. Erre tekintettel a felperesek kereseti kérelmének ki kell terjedni a közzététel helyére és módjára, kitöltve tartalommal a hasonló mód nyitott törvényi tényállását. Erre pedig a Pp. 500. § (1) bekezdés g) pontja szerinti keresetváltoztatás tilalma is vonatkozik, ahogyan az alperesek fellebbezésükben erre helytállóan hivatkoztak. Ezt támasztja alá a PK 15. számú állásfoglalás is, mely szerint, **ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában csak a kérelem és az ellenkérelem korlátai között eljárva állapítja meg belátása szerint a helyreigazítás szövegét.**

A Pp. 500. § (1) bekezdés g) pontjában írt korlátozás azonban az Smtv. 12. § (2) bekezdésében írt „hasonló módon” történő közzététel anyagi jogi keretei között értelmezhető. Ugyanis az eljárásjog dogmatikailag nem korlátozhatja, nem vonhatja el az anyagi jog érvényesítés lehetőségét és annak tartalmi kereteit nem ronthatja le. Erre tekintettel egységes és következetes a bírói gyakorlat az internetes sajtótermékek sajátosságai alapján abban, hogy a helyreigazítás a főoldalon (vagy nyitóoldalon) történő közzétételére vonatkozó kérelemben, mint többen a kevesebb, benne foglaltatik az internetes sajtótermék főoldalról közvetlenül nem olvasható cikknél történő közzététel is. Amennyiben a fél a helyreigazítás főoldalon történő közzétételét nem, csak a cikknél való megjelenítést igényli, akkor a bíróság a főoldalon való megjelenítésről nem határozhat és a felperes a perben utóbb azt nem kérheti [Pp. 500. § (1) bekezdés g) pont].

Ugyanis az online médiafelületek főoldalának kitüntetett, fokozott figyelemfelhívó szerepe van, és az olvasók nagyobb része egy portált a kezdő lapjával azonosít. Ezért a főoldalról kattintással elérhető aloldal vagy rovat nem tekinthető más módon történő közzétételnek az internetes sajtótermék jellegéből adódóan. Továbbá az online portál főoldalához kapcsolódó cikknek a perbeli esetben egy egységes szemléletű médiafelületi

minősítése indokolt. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogyha a fél csak a teljes cikknél történő megjelenítést kérte, akkor a főoldali vagy a főoldalon történő párhuzamos megjelenítéshez képest kevesebbnek tekinthető kérelme – főszabályként – már korlátját jelenti a főoldalon történő megjelenítésnek, ha egyéb speciális tényállási helyzet egyébként azt nem teszi indokolttá.

[11] **A sajtó-helyreigazítási perben vizsgálni kell a főoldalon megjelenő tartalom és jogsértés viszonyát, a cikkek címének, leadjének és a teljes írásnak a megjelenési helyeit a hasonló módon történő közzététel [Smtv. 12. § (2) bekezdés], a sajtó-helyreigazítás rendeltetésének elérése érdekében. A bírói gyakorlat szerint ugyanis a főoldalon akkor indokolt a teljes helyreigazítás szövegének közzététele, ha a jogsértő közlés is a főoldalon jelent meg, vagy ha a helyreigazítás célja ezen a módon érhető el. A bíróság a kereseti kérelem korlátai között érdemben vizsgálja és határozza meg – adott esetben a kérelemben írtakhoz képest szűkebb módon – a hasonló módon történő közzétételt az adott eset valamennyi releváns körülménye alapján. A hasonló módon való közzététel törvényi megfogalmazása pedig egyfelől technológiasemleges, másfelől tág bírói mérlegelést biztosít figyelemmel arra, hogy nem azonos módon történő helyreigazítást követel meg a jogalkotó.**

Ezen vizsgálat során a bíróságok a PK 15. számú állásfoglalásra tekintettel a helyreigazítási közlemény szövegéhez nincsenek kötve, továbbá a kereseti kérelem korlátai között – az adott sajtószerv sajátosságait figyelembe véve – szabadon mérlegelhetik a hasonló módon történő közzététel [Smtv. 12. § (2) bekezdés] érvényesülését is. Az adott perbeli esetben az elsőfokú bíróság által meghatározott közzétételi hely nem tért el a keresetben kért médiafelülettől, igazodott a megjelenés módjához és a bírói gyakorlatnak is megfelelt figyelemmel arra, hogy ez keresetváltoztatásnak sem minősült a felperesek részéről. A közlemény 24 óra időtartamú főoldali közzététele biztosítja reálisan azt, hogy az olvasók értesüljenek a helyreigazítás tényéről és tudomást szerezzenek arról, hogy az eredeti cikkhez kapcsolódóan helyreigazítás került közzétételre, míg a teljes közlemény szövegét a konkrét cikknél ismerhetik meg.

[12] **A másodfokú bíróság a fellebbezés II. pontjában foglaltakra tekintettel arra mutat rá, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényről állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kiténik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.**

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK 12. számú állásfoglalás adja meg akként, hogy a közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Azt kellett vizsgálni, hogy az átlagolvasó a sérelmezett közléseket miként értékelhette.

[13] **A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete érdemének felülbírálata során arra mutat rá, hogy a sérelmezett közléseket a cikkben megjelenő megfogalmazásuk alapján, nyelvtani és logikai szabályok szerint kell vizsgálni a valóságos tartalmuk megállapítása végett. Ennek során érvényre kell juttatni a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalás II.**

pontjában írtakat, miszerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni.

Nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla az alperesek azon fellebbezési érvelésével, hogy a sérelmezett közlések véleménynek minősülnek. Az értékítéletekkel szemben a perbeli közlések ugyanis olyan tényállítások, amelyek a felperesek tulajdonszerzésére, továbbá az I. rendű felperes szerződési akaratára vonatkozó konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető [13/2014. (IV. 18.) AB határozat]. Bizonyítható lett volna tehát az a cikkbeli állítás, hogy az I. rendű felperes, személy1 nővérenek férje, csak névlegesen, strómanként eljárva vásárolta meg az út neve3 úti ingatlant, amelynek nem ő a tényleges tulajdonosa. A stróman kiválasztása, tényleges, saját vagyoni forrás nélküli ingatlanvásárlás állítása ezen kontextusban bizonyítható tényeken alapuló következtetés, nem pusztán egy igazolhatatlan vélemény.

E vonatkozásban pedig az alperesek semmivel nem támasztották alá az I. rendű felperes strómankénti kiválasztására vonatkozó híresztelt közlésüket, e vonatkozásban bizonyítást sem ajánlottak fel, ahogy arra helyesen utalt az elsőfokú bíróság ítéletében. Ez alapján pedig az I. rendű felperes strómankénti ingatlanvásárlását semmilyen, még egy vékony ténybeli alap sem támasztja alá. Az a valóságot hamis színben feltüntető közlésként értékelhető a perbeli esetben.

[14] Az I. rendű felperes ingatlanvásárlására vonatkozó közléstől részben eltérően kell vizsgálni a II. és III. rendű felpereseket érintő közléseket. A felek rendelkezési jogából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] figyelembe kell venni, hogy a II. és III. rendű felperesek kereseti kérelme mire terjed ki, a közleményt milyen értelmezés mellett tartják sérelmesnek. A kontextusvizsgálatot a perben érvényesített kereseti kérelem keretei között kell elvégezni (ultra petita). A felperesek keresetük petitumában [Pp. 170. § (2) bekezdés a) pont] azt sérelmezték, hogy a cikk három települési ingatlan megvásárlásáról állítja azt, hogy abban a felperesek strómanként működtek közre, személy1 nevének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének elkerülése céljából. Erre tekintettel a felperesek igényét ezen szövegösszefüggés mellett kell vizsgálni.

[15] A szövegkörnyezet fentiek szerinti értékelése alapján az állapítható meg, hogy az írás személy1 politikusi hitelességét érintő kritikát közöl, amelynek keretében az írás egyrészt azt közli, hogy a politikus „az Országgyűléssel béreltet magának egy lakást, amit aztán dupla haszonnal másnak kiadnak”, másrészt, hogy „cikk címe.” A keresettel érintett családi ingatlanokról azt közli a cikk, hogy azok egy jó befektetésnek számító, ugrásszerű fejlődés előtt álló területen vannak településlán, egy új pláza közelében, egymástól néhány lépés távolságra. Ezt követően az írás sorra veszi a család tulajdonában álló ingatlanokat. Az írás szerint „először személy1 nővére és a férje vágta bele a települési ingatlanbizniszbe. Rácsaptak egy út neve1 úti lakásra (...) ez lett a családi birodalom első darabja. Aztán jött egy lakás a út neve2 úton, ez is egy közeli családtag, a személy1 nővér anyósának a nevéen fut.”

[16] Az írás ezen, pirossal és dőlten szedett, továbbá szó szerinti idézetként közölt része személy1 családjának tulajdonába került két ingatlant veszi „leltárba” a cikk szövegezése

szerint, abban a kontextusban, hogy egy jövedelmező családi ingatlanüzletet mutat be az egymástól pár percre lévő lakások ismertetésével. Az írás e körben nem állítja, hogy a családtagok tulajdonába került út neve1 úti és út neve2 úti ingatlanok tényleges tulajdonosa a felperes lenne és nem állítja azt sem, hogy személy1 strómanok útján szerezte volna meg ezen két ingatlant. A cikk ezen részében csak azt közli, hogy egy üzletileg előnyös családi „ingatlanbirodalom” kiépülése kezdődött meg ezen két ingatlan megszerzésével.

[17] Az írás ezen pirosan és dőlten szedett szövegrésze után számol be külön bekezdésben, egyértelműen megkülönböztető (fekete színnel és nem kurzív) szedéssel arról, hogy nem állt meg az ingatlanvásárlás, mert „néhány hónapja egy út neve3 úti ingatlan megvásárlása következett.” Ezen ingatlanról azt írja a cikk, hogy „a lakást (...) már kizárólag személy1 testvérének a férjére írták.” A cikk többesszámban fogalmaz az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzés vonatkozásában, ami egyértelműen a személy1-családra utal. A „már” kifejezés használata pedig elválasztja ezen ingatlan megszerzésének módját a cikk korábbi részében ismertetett út neve1 úti és út neve2 úti ingatlanoktól, amelyeket – a „már” kifejezés értelmi ellentétéként – „még nem” írtak más névre. Ezen út neve3 úti ingatlan esetében „már” kifejezetten csalárd szándékú, személy1 tényleges tulajdonszerzését leplező ingatlan-nyilvántartási bejegyzést állít az írás, meg nem nevezett párt1-os politikusok álláspontjaként közölve ezt.

Az írás a „stróman” kifejezést a névleges tulajdonos kiválasztása vonatkozásában közli, hogy erre azért került sor, mert „nem akarták [a személy1-család], hogy a pártelnök neve szerepeljen a tulajdoni lapon, inkább egy családi strómant választottak.” Az írás tehát kizárólag ezen, út neve3 úti ingatlan vonatkozásában állítja, hogy a személy1-család stróman útján szerezte meg, amelynek célja személy1 tulajdonosi minőségének és nevének eltitkolása, a közvélemény megtévesztése. A perbeli esetben a „stróman” kifejezés kontextusa, annak vonatkozása kifejezetten csak az út neve3 úti ingatlan vonatkozásában állapítható meg. Ugyanis a sajtóközlemény összetartozó részeit kell és lehet összefüggésükben értékelni. A különböző cikkbeli állításokat nem lehet önkényesen, távoli és laza szöveghatárolat alapján egy értelmezési koncepcióra vonatkoztatni tényleges szöveghatárolat nélkül.

[18] Nem értelmezhető tehát úgy a családi ingatlanbirodalom építésére vonatkozó közlés, hogy arra is vonatkozna az út neve3 úti, stróman útján történő vásárlás tényének állítása. A szöveg nyelvtani szerkezete és külön bekezdésben történő formai elválasztása ezt a kiterjesztő kontextusértelmezést nem teszi lehetővé. Nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja egy más személyre (I. rendű felperes) és más ingatlanra (út neve3 úti ingatlan) tett állítás szubjektív módon történő kiterjesztő értelmezése. Nem adhat alapot ugyanis sajtó-helyreigazításra a személyiségi érdekek esetleges sérelme, ha az nem konkrét tényállítás útján valósul meg. Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla e vonatkozásban, hogy a felperesek szubjektív érzete és a cikk esetleges sugalmazott közlései miatt sajtó-helyreigazításra nincs lehetőség.

[19] A sérelmezett szövegrészek értékelésénél tekintettel kell lenni továbbá a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Eszerint pedig az adott cikk közléseinek elsődleges célja nem az ingatlanok tulajdonosainak és megszerzési módjainak feltárása. A cikk személy1 családja ingatlanvagyonának bemutatásával, a pártelnök politikusi közszereplései során hangoztatott életvitelével a választók bizalmát kívánja megingatni vele szemben. A cikk azon

következtetése, hogy a pártelnök „kettős életet él”, a pártl tagjait és a választókat is megtéveszti három egymástól elkülönült állítással támasztja alá. A lakásbérleti visszaéléssel, a út neve1 és út neve2 úti családi ingatlanbirodalom építésével és az út neve3 úti, stróman útján történő családi lakásvásárlással.

[20] Nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a cikk a út neve1 és út neve2 úti lakásokra vonatkozó közlései a való tényeket hamis színben tüntetnék fel. Az írás ezen ingatlanokra vonatkozó része ugyanis a valóság megfelelő állapotáról számol be és nem tünteti fel hamis színben sem ezen ingatlanok tulajdonosait, sem az ingatlanok megszerzésének körülményeit, mert a közhiteles ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokat és ingatlanpiaci vélekedéseket ismertet. személyl családjának budapesti (települési) ingatlanbefektetéseinek ismertetése és abból a pártelnök politikus személyére levont következtetések nem alapozzák meg a II. és III. rendű felperesek sajtó-helyreigazítási eljárás keretében történő személyiségi jogvédelmét, ahogy arra helytállóan hivatkoztak az alperesek fellebbezésükben.

[21] Mindezekre tekintettel az I. rendű felperes kereseti kérelme alapján, az út neve3 úti ingatlan vonatkozásában volt csak megállapítható a személyiségi jogvédelmet megalapozó jogsértés, ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította. Ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ezt a sajtószerv nem valótlan tény állításával követte el, hanem személyl nővére férjének (I. rendű felperes) tulajdonszerzését, mint való tényt mutatta be az írás hamis színben akként, hogy személyl sógora tulajdonszerzésének csalárd célzatot, a pártelnök nevének eltitkolását tulajdonította. A valóságot hamis színben feltüntető állítást megalapozó tényeket a sajtószerv nem tárt fel, az írásban nem mutatott be és azt a perben sem bizonyította.

[22] A PK 15. számú állásfoglalás II. pontja szerint a helyreigazító közleményből – a maga egészét, összefüggéseit is tekintve – ki kell tűnnie annak, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse helyreigazító jellegét. A másodfokú bíróság a kereseti kérelemről eltérően, a kialakult bírói gyakorlat szerint határozta meg a helyreigazító közlemény tartalmát akként, hogy az a való tény hamis színben történő feltüntetésével okozott jogsértést orvosolja.

A PK 15. számú állásfoglalás alapján szükséges a perbeli esetben a valóság feltüntetése is, mert az az átlagolvasó számára a valóság félre nem érthető megértéséhez hozzájárul. A közzétenni rendelt valóságot a Fővárosi Ítéltábla – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – akként állapította meg, hogy abból az tűnjön ki, hogy az I. rendű felperes az út neve3 úti ingatlan tényleges tulajdonosa.

Pontosította a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által a főoldalon elrendelt közzététel módját is, mert a rendelkező rész szövegezése és az ítélet indokolása e vonatkozásban nem volt koherens. A másodfokú bíróság által, a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően elrendelt közzététel szerint a főoldalon csak egy rövid, a helyreigazítás tényére utaló, figyelmet felhívó közlemény kerül megjelenítésre, míg a tényleges helyreigazító közlemény az eredeti cikknél kerül közzétételre, ameddig az eredeti írás elérhető, de legalább 30 nap időtartamban. A közlemény ezen 24 óra időtartamú főoldali közzététele biztosítja reálisan azt, hogy az olvasók

értesüljenek a helyreigazítás tényéről és tudomást szerezzenek arról, hogy az eredeti cikkhez kapcsolódóan helyreigazítás került közzétételre. A helyreigazítás teljes terjedelmét pedig az érintett cikknél ismerhetik meg az olvasók.

[23] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglalt – internetes sajtótermékben való megjelentetésre irányuló – 5 napos közzétételi időről rendelkező határozatában, azonban ezt érintő fellebbezés hiányában a másodfokú bíróság a rendelkezés ezen részét nem érintette.

[24] Az alperesek fellebbezése részben eredményre vezetett, ennek folytán a pernyertesség- pervesztesség aránya az elsőfokú eljárásban is módosult. A Fővárosi Ítéltábla a pernyertesség-pervesztesség arányát az első- és másodfokú eljárás vonatkozásában is 50-50%-ban állapította meg a felek között. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy az I. rendű felperes keresete az írás egy lényegi elemét tekintve vezetett eredményre.

A pernyertesség-pervesztesség azonos arányára tekintettel a másodfokú bíróság – a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján – úgy rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére.

[25] A felperesek egyetemenlegesen, a II. rendű alperes a pernyertesség és pervesztesség arányában kötelesek viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdése c) pontja, 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2022. június 28.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró